

ISMERTETŐ

Szent László-év 2017

Szent László, a lovagkirály

A lovagi nevelés

Lovag általában csak nemes ember lehetett. A lovagok nevelése már 5-6 éves korban elkezdődött. 14 éves korukig az apródok egy lovag szolgálatában megtanulták a lovagi tudomány alapjait, a lovaglást, nyíllövést, úszást, birkózást és ökölvívást. 14 éves korukban váltak fegyvernökké, s kezdhettek hozzá a harci technikák megtanulását, úgymint a kardforgatás, csatabárdal és buzogánnyal vívott közelharcok. A tanoncok csak akkor nyerhették el a lovagi címet, ha bizonyosságot tettek tudásukról és szilárd jellemükről.

A fegyverhordozók 5-7 év elteltével válhattak lovaggá, miután elsajátították a hat lovagi művészetet: Lovaglás, úszás, ökölvívás, sólyommal való vadászat, sakk, versírás.

A lovaggá avatásnak két formája volt:

- Felövezés: amikor a lovag megkapta övét, kardját és arany sarkantyúit
- Lovaggá ütés: amikor egy idősebb lovag megérintette a térdelő lovag jobb vállát

A lovagnak egész életében be kellett tartania a **lovagi kódex** szabályait:

- Védelmet a nőket
- Védelmet az elesetteket
- Védelmet a keresztény egyházat
- Szolgálni a hűbérurat (Azt, aki támogatta az ő tevékenységét. Olyan személy, aki szolgálat fejében földbirtokot ad alattvalóknak, cserébe személyes hűséget és szolgálatokat vár.)

Szent László királyról azt jegyezték fel, az egyik csatában megmentett egy lányt a kun fogságából.

A következő legenda maradt erről ránk:

“Szent László királyunk (1077-1095), Béla király középső fia, édesapjuk halála után hercegi rangban egy ideig békében élt Salamon királlyal.

Ebben az időben történt, hogy a pogány kunok áttörték a gyepeket, és a Meszesi-kapu felső részénél az országba törtek, s kegyetlenül végigprédálták az egész vidéket. Kirabolták a Nyírséget, elmentek egészen Bihar városáig. Rengeteg férfit, asszonyt és állatot vittek magukkal. Ellenállás nélkül keltek át a Lapos patakon, a Szamos folyón, majd a zsákmánnyal elvonultak. De Salamon király, Géza és László herceg is összeszedték seregüket, és a kunok után indultak Gyorsan átkeltek a Meszesi-kapun, mielőtt még a kunok a hegyeket elérték volna. Doboka városában csaknem egy hétig várták a pogányok érkezését. Egy Francsik nevű kém jelentette a kun sereg közeledtét. Az elbizakodott kunok kezdetben csak a tartalék seregüket akarták harcba vetni, de amikor meglátták a magyar seregeket, megijedtek és egy hegy csúcsára vonultak vissza. A magyarok itt, a Kelés hegységen rohamozták a kunokat. László herceg mindjárt az első rohamban négyet is levágott a legerősebb pogányok közül.

Ekkor történt, hogy László herceg meglátott egy pogányt, aki felragadott a lovára egy magyar lányt és elvágta vele. László, nem törődve a sérülésével, megsarkantyúzta Szög nevű paripáját és a beretvált fejű pogány után vágta.

Szélesebesen üldözte a kunt, már csak egy lándzsahossz választotta el tőle, de sehogy sem tudott közelebb férkőzni, mert a lova sehogy sem bírta az iramot. Amikor a herceg látta, hogy nem tud közelebb férkőzni a kun lovashoz, odakiáltott a magyar lánynak, hogy az övénel fogva rántsa le a kunt a lóról.

A lány így tett, s amikor mindketten a földre kerültek, László herceg rátámadt a rablóra. A lány ugyan könyörgött neki, hogy ne ölje meg a kunt, de László elvágta az inát és leölte.

A csatában egyébként a király serege és a herceg nagy győzelmet arattak, s az elrabolt keresztényeket kiszabadították.

- Ma azt nevezzük **lovagiasnak**, aki **udvarias** pl. Leggyakoribb formája a hétköznapokban a **nők, az idősek előreengedése, ajtó kinyitása előttük, ülőhely átadása.**
- **Rajzold le a lovagias királyt, aki megmenti a magyar lányt a kun kezéből!** (Rajzodat hozd magaddal a november 19-ei foglalkozásra!)